

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/146/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211213216
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1211213216.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Michaely Frimmelovej v právnej veci navrhovateľa: Y. F.Á., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XX, X., zastúpený Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, so sídlom Rožňavská 2, Bratislava, proti odporcom: 1/. F. L., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, V., 2/. Y. B., nar. X.X.XXXX, bytom U. XX, F., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Renátou Fardousovou, advokátkou, so sídlom Hlavná 6, Šaľa, o zaplatenie 9.300,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa a odporcu 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 7. novembra 2012, č.k. 7C 105/2011-205, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi 2/ povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.300,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% z istiny ročne od 6.4.2012 do zaplatenia, vo zvyšku návrh navrhovateľa proti nemu, ako aj v celom rozsahu návrh proti odporkyňi 1/ zamietol, s tým, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pôvodne návrh smeroval len voči odporkyňi 1/ a na návrh navrhovateľa uznesením zo dňa 13.3.2012, č.k. 7C 105/2011-136, bol do konania pripustený i odporca 2/, ako aj, že uznesením zo dňa 3.9.2012 vyhláseným na pojednávaní bola pripustená zmena návrhu tak, že odporkyňa 1/ je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.300,- Eur s 9 %-ným úrokom z omeškania od 16.12.2010 a trovy konania, eventuálne odporca 2/ je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.300,- Eur s 9 %-ným úrokom z omeškania od 10.2.2012 do zaplatenia a trovy konania. Právne vec posúdil s poukazom na ust. §§ 39, 123, 451 ods. 1 a 2, 456, 457, 517 ods. 1 a 2, 563 Občianskeho zákonníka, ako aj §§ 262 ods. 1 a 446 Obchodného zákonníka, keď na základe výsledkov vykonaného dokazovania zistil, že dňa 24.2.2009 uzatvorili U. Ť. ako predávajúci a odporca 2/ ako kupujúci zmluvu o kúpe motorového vozidla, ktorej predmetom bolo motorové vozidlo zn. L. N., rok výroby 2003, modrej farby, EČV: Z. XXX Y. za dohodnutú kúpnu cenu 10.450,- Eur. Poukázal na zmluvné dojednanie v čl. 3 ods. 4 predmetnej zmluvy, podľa ktorého vzťahy medzi zmluvnými stranami, ktoré táto zmluva bližšie neupravuje, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov. Uviedol, že ako držiteľ motorového vozidla bola vedená od 27.2.2009 odporkyňa 1/. Ďalej zistil, že dňa 16.8.2010 uzatvorila odporkyňa 1/ ako predávajúca a navrhovateľ ako kupujúci kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bolo osobné motorové vozidlo zn. L. T. N. X,X N., EČV: V. XXX X. za dohodnutú kúpnu cenu 9.300,- Eur, ktorú prevzal o navrhovateľa odporca 2/, pričom predmetné motorové vozidlo bolo od navrhovateľa zaistené Okresným riaditeľstvom PZ v Pezinku. Uznesením zo dňa 16.11.2010, ČVS: ORP-719/OJP-PK-2010 okresné riaditeľstvo PZ v Pezinku, odbor justičnej a kriminálnej polície, odd. justičnej polície, začalo trestné stíhanie za prečin falšovania a pozmeňovania identifikačných údajov motorového vozidla podľa § 220 ods. 1, 2, písm. b/ Tr. Zák., pretože doposiaľ nezistený páchatel' v presne nezistenom čase a mieste úmyselným zásahom pozmenil

výrobné číslo na osobnom motorovom vozidle zn. L. N., EČ: V. XXX X., rok výroby 2003, modrej farby, v hodnote 9.500,- Eur z pôvodného tvaru VIN: XJXGWEXXXXYXXXXXX na pozmenený tvar VIN: XJXGXEXAXXYXXXXXX. Podľa oznámenia F. Z. zo dňa 19.11.2010 predmetné motorové vozidlo bolo dňa 25.5.2006 odcudzené neznámym páchatelom v meste N. (N.) X. Z. a jeho vlastníkom je G. I., nar. XX.X.XXXX, keď následne listom zo dňa 19.11.2010 oznámilo Okresné riaditeľstvo PZ v Pezinku navrhovateľovi, že po vykonaní expertízneho skúmania odborom metalografie Kriministicko-expertíznym ústavom PZ bol zistený zásah do čísla VIN a motorové vozidlo bolo dňa 16.11.2010 prevzaté do trestného konania podľa § 92 Tr. por. Konštatoval, že listom zo dňa 1.12.2010 oznámil navrhovateľ odporkyňi 1/, že kúpnu zmluvu zo dňa 16.8.2010 považuje za neplatnú a vyzval ju na vrátenie sumy 9.300,- Eur. Listom zo dňa 18.5.2011 adresovaným odporkyňi 1/ odstúpil navrhovateľ od kúpnej zmluvy zo dňa 16.8.2010 s poukazom na vadu vozidla v zmysle ust. § 597 Občianskeho zákonníka, ktorá ho robí neupotrebitelným na určený účel a vyzval odporkyňu 1/ na vrátenie kúpnej ceny, ktorý list jej bol doručený dňa 30.1.2012. Odporcu 2/ vyzval listom zo dňa 3.2.2012 na vrátenie neoprávnene prijatej sumy 9.300,- Eur. Poukázal na to, že podľa oznámenia Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku zo dňa 5.10.2012 vyšetrenie vo veci ČVS: ORP-719/OJP-PK-2010 doposiaľ nebolo ukončené, predmetné motorové vozidlo je zaistené vyšetrovateľom PZ a nachádza sa na záchytnom parkovisku zaistených vozidiel na Strednej policajnej škole v Pezinku.

Súd prvého stupňa vychádzal z nároku navrhovateľa, ktorý sa v konaní domáhal od odporkyne 1/ a eventuálne od odporcu 2/ vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo spočívať v prijatí kúpnej ceny za motorové vozidlo, ktoré navrhovateľ kúpil od odporkyne 1/ a o ktorom sa dodatočne zistilo, že malo pozmenené VIN a bolo odcudzené v Z. pôvodnému vlastníkovi, keď ako dôkaz predložil kúpnu zmluvu uzatvorenú s odporkyňou 1/ dňa 16.8.2010. Dôvodil, že ako predbežnú otázku skúmal jej platnosť. Uviedol, že ako predávajúca v nej vystupovala odporkyňa 1/, z ktorého dôvodu mal za to, že ak by aj odhliadol od skutočnosti, že motorové vozidlo bolo odcudzené pôvodnému vlastníkovi, v konaní nebol preukázaný žiadny titul, na základe ktorého by sa odporkyňa 1/ stala vlastníčkou predmetného vozidla, pretože kúpnu zmluvu zo dňa 24.2.2009 uzatvoril s U. Ľ. odporcu 2/, a odporcovia zhodne vyhlásili, že k darovaniu vozidla medzi nimi nedošlo, keď evidencia o jeho držiteľovi nemá za následok zmenu vlastníctva. Zdôraznil, že ak odporkyňa 1/ nikdy nebola vlastníčkou motorového vozidla, ktoré bolo predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 16.8.2010, uvedená kúpna zmluva je neplatná pre jej rozpor so zákonom, pretože iba vlastník veci môže s vecou nakladať a prevádzať vlastnícke právo k nej. Zaplatenú kúpnu cenu by mala teda vrátiť navrhovateľovi odporkyňa 1/, pričom však považoval za preukázané, že táto kúpna cenu nikdy neprevzala, keď túto prevzal odporca 2/, nikdy ju odporkyňi 1/ neodovzdal a použil ju pre vlastnú potrebu. Voči odporkyňi 1/ teda zamietol návrh z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie v spore. Vo vzťahu k odporcovi 2/ súd prvého stupňa uviedol, že tento prevzal kúpnu cenu od navrhovateľa a ponechal si ju. Dôvodil, že ak by aj bol vlastníkom vozidla, kúpnu cenu od navrhovateľa prevzal bez právneho dôvodu, nakoľko kúpnu zmluvu s ním neuzavrel, a to ani písomne ani ústne. Ustálil, že odporca 2/ sa preto na úkor navrhovateľa bezdôvodne obohatil. Za situácie, že by odporca 2/ uzavrel s navrhovateľom kúpnu zmluvu ohľadom predmetného motorového vozidla, takýto prípadný právny úkon rovnako posúdil za neplatný, nakoľko odporca 2/ nebol vlastníkom vozidla, keď vlastníctvo k nemu prináleží talianskemu občanovi, ktorému bolo odcudzené a v konaní nebol podľa neho produkovaný dôkaz o tom, že by odporca 2/ k vozidlu nadobudol vlastnícke právo. Uviedol, že zmluva zo dňa 24.2.2009 sa spravuje Občianskym zákonníkom, nakoľko zo znenia jej čl. 3 ods. 4 vyplýva, že podľa dohody zmluvných strán sa ich záväzkový vzťah spravuje Obchodným zákonníkom len v otázkach, ktoré nie sú upravené zmluvou, čo nevyhodnotil ako dojednanie podľa § 262 ObZ. V súvislosti s uvedeným potom usúdil, že vo veci nie je možná aplikácia Obchodného zákonníka. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil návrh voči odporcovi 2/ za dôvodný, a to aj v časti príslušenstva, avšak začiatok omeškania odporcu 2/ ustálil až odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na začatie konania odporcovi 2/, keď doručenie výzvy navrhovateľa na plnenie odporcovi nepovažoval za dostatočne preukázané. Navrhnuté dokazovanie vypočítaním svedkov nevykonali, s odôvodnením, že ich svedecké výpovede by boli vzhľadom na zistený skutkový stav irelevantné a taktiež nepovažoval za potrebné vyčakať na právoplatné skončenie trestného konania vo veci týkajúcej sa prečinu falšovania a pozmeňovania identifikačných údajov motorového vozidla majúca za to, že pre rozhodnutie vo veci nie je podstatné zistenie, či a kto spáchal tento prečin. O trovách konania nerozhodol s poukazom na ust. § 151 ods. 3 OSP.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie navrhovateľ a odporca 2/. Navrhovateľ podal riadne a včas odvolanie proti zamietajúcej časti rozsudku vo vzťahu k odporkyňi 1/, a žiadal rozsudok súdu prvého

stupňa v tejto časti zrušiť alebo zmeniť a návrhu vyhovieť v zmysle jeho žalobného petitu, ktorý mal charakter eventuálneho petitu, a teda súd prvého stupňa mu mal podľa neho ako takému vyhovieť alebo ho zamietnuť a nemal rozhodovať vo vzťahu ku každej z navrhovaných eventualít samostatne a s neakceptovanou eventualitou sa mal tak vysporiadať vo výroku rozhodnutia. Obranu odporkyne 1/ v tom, že jej odporca 2/ prevzatú kúpnu cenu od neho nikdy neodovzdal, pritom označil za účelovú a nevierohodnú. Mal za to, že minimálne konkludentným spôsobom uznala jeho nárok voči nej, nakoľko v rámci mimosúdnych rokovaní svojím správaním dávala najavo, že sa cíti byť povinná mu bezdôvodné obohatenie vydať. V uvedenom smere označil nedôveryhodnú i výpoveď odporcu 2/ i vzhľadom na blízky pomer s odporkyňou 1/. Uviedol, že odporkyňa 1/ odpoveďami na otázky na pojednávaní konanom dňa 30.1.2012 potvrdila svoju vedomosť o tom, že odporca 2/ prevzal kúpnu cenu v jej mene, keď taktiež sama uviedla, že si bola vedomá svojej absencie vlastníckeho práva k vozidlu. Na základe uvedeného teda mal za to, že odporca 2/ konal s vedomím odporkyne 1/ a na základe jej splnomocnenia. Ak by konanie odporcu malo byť vyhodnotené za prekročenie tohto plnomocenstva, poukázal na to, že odporkyňa 1/ mu toto prekročenie plnomocenstva odporcom 2/ po doručení jeho výzvy na vrátenie kúpnej ceny neoznámila. Poukázal na oprávnenosť odstúpenia od zmluvy vzhľadom na vadu vozidla v zmysle § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tvrdil, že odporcovia 1/, 2/ ho zámerne uviedli do omylu a vylákali od neho zaplatenie kúpnej ceny napriek tomu, že si bol vedomí neplatnosti kúpnej zmluvy, keďže ako predávajúca vystupovala odporkyňa 1/, ktorá nebola vlastníčkou predávanej veci a ich konanie zakladá podľa neho i nárok zo zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka.

Odporca 2/ žiadal napadnutý rozsudok zmeniť, návrh navrhovateľa zamietnuť a priznať mu náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania. Podľa neho súd prvého stupňa mal na základe vykonaného dokazovania preukázať, že navrhovateľ mal záujem kúpiť motorové vozidlo a mal taktiež vedomosť o vlastníckych vzťahoch k nemu, čo podľa neho vyplynulo z jeho výsluchu na pojednávaní konanom dňa 3.9.2012. Nestotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa o tom, že neuzavrel s navrhovateľom kúpnu zmluvu, nakoľko kúpna zmluva mala charakter konsenzuálny a perfektnou sa stala v momente zhody vôle zmluvných strán o jej obsahu. Poukázal na neexistenciu potreby písomnej formy zmluvy v prípade prevodu hnutelnej veci a v danom prípade išlo podľa neho o „kúpu veci z ruky do ruky“. Za nesprávne označil i zistenia súdu prvého stupňa o tom, že medzi zmluvnými stranami záväzkového vzťahu založeného kúpnu zmluvou zo dňa 24.2.2009 nedošlo k dojednaniu o voľbe Obchodného zákonníka, podľa ktorého v zmysle jeho ustanovenia § 446 došlo k nadobudnutiu vlastníctva k predmetnému vozidlu na jeho osobu a toto platne previedol na navrhovateľa. Zdôraznil, že uvedené ust. Obchodného zákonníka poskytuje ochranu dobromyseľnému kupujúcemu a ide o výnimku zo zásady, že nikto nemôže na druhého previesť viac práv ako má sám. Z formulácie ust. § 446 Obchodného zákonníka podľa neho vyplýva, že dobromyseľnosť o vlastníctve predávajúceho k veci sa u kupujúceho predpokladá a opak treba dokázať. Keďže v čase uzatvárania kúpnej zmluvy dňa 24.2.2009 bol p. Ľ. držiteľom technického preukazu k vozidlu, nemohol mať vedomosť o tom, že nie je jeho vlastníkom. Vytkol súdu prvého stupňa nevykonanie dokazovania výsluchom navrhnutého svedka p. Ľ., ktorý by mohol ozrejmiť, či bol alebo nebol vlastníkom vozidla. Usúdil, že s navrhovateľom uzavrel riadne kúpnu zmluvu a nikdy sa preto na jeho úkor bezdôvodne neobohatil. Odôvodnenie napadnutého rozsudku o tom, prečo považuje čl. 3 ods. 4 zmluvy za nespĺňajúci náležitosti podľa § 262 Obchodného zákonníka, označil za nedostatočné a rozsudok z uvedeného dôvodu za nepreskúmateľný, v rozpore s ust. § 157 ods. 2 OSP, čím podľa neho došlo k odňatiu jeho práva na súdnu ochranu garantovanú článkom 46 Ústavy SR.

K odvolaniu odporcu sa vyjadril navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním zo dňa 1.3.2013, v ktorom uviedol, že kúpnu zmluvu uzavrel s odporkyňou 1/ vedenou ako držiteľkou i vlastníčkou predmetného vozidla, s tým, že kúpnu cenu hradil v hotovosti pri podpise zmluvy do rúk odporcu 2/, keď pozornosť upriamil na to, že odporca 2/ až v odvolaní proti rozsudku uvádza konkludentný vznik zmluvy s ním, hoci počas konania pred súdom prvého stupňa takto konkludentne uzavretú zmluvu nikdy nešpecifikoval. Podľa neho pri preberaní kúpnej ceny konal odporca 2/ zjavne v mene odporkyne 2/, keď k jej podpisu na zmluve uviedol, že kúpna cena bola uhradená pri podpise zmluvy. Vzhľadom na dvojstrannosť právneho úkonu kúpnej zmluvy je uzavretie s odporcom 2/ z jeho strany vylúčené, keď nikdy neprejavil vôľu uzavrieť zmluvu s odporcom 2/. Peniaze odovzdal odporcovi 2/ ako osobe konajúcej v mene a na účet odporkyne 1/. O vlastníckych vzťahoch k vozidlu vedomosť nemal, resp. bol presvedčený o vlastníckom práve odporkyne 1/, keď toto právo odporkyňa 1/ až do začatia súdneho konania nepopierala a neuviedla to ani vo svojom vyjadrení k doručenému návrhu na začatie konania. Poukázal na zmluvnú voľnosť pri výbere kontrahenta, z ktorého dôvodu si i všetky nároky pôvodne uplatňoval len voči odporkyne 1/. Z uvedeného dôvodu preto považoval za

nadbytočné i dokazovanie výsluchom navrhnutého svedka Ť.. V rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu odporcu 2/ si uplatnil i náhradu trov odvolacieho konania.

Písomným podaním zo dňa 2.4.2013 sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrila cestou právnej zástupkyne odporkyňa 1/, ktorým žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti vo vzťahu k nej ako vecne správny potvrdiť. Navrhovateľ sa podľa jej názoru tzv. eventuálnym petitom snaží vyhnúť svojej procesnej zodpovednosti pri výbere pasívne legitimovaného účastníka konania vo veci, keď eventuálny petit sa nemôže týkať účastníkov konania, ale len druhov plnenia. Poukázala na ust. § 152 OSP, podľa ktorého má súd rozhodnúť o celej prejednávanej veci a teda rozhodnúť o nároku navrhovateľa vo vzťahu ku každému účastníkovi konania. Postup súdu prvého stupňa z procesného hľadiska považoval za správny. Keďže v konaní bolo preukázané, že od navrhovateľa nikdy kúpnu cenu neprevzala a keďže nebola vlastníčkou vozidla, o čom mal vedomosť i navrhovateľ, nemohla splnomocniť odporcu 2/ na prevzatie kúpnej ceny. Konsenzuálne tak navrhovateľ podľa nej uzavrel zmluvu s odporcom 2/ ako vlastníkom vozidla. Odstúpenie od zmluvy navrhovateľom označila za neúčinné, nakoľko odporca 2/ je vlastníkom vozidla a pozmenenie VIN čísla ho nerobí neupotrebitelným na určený účel. Navrhovateľ sa podľa nej s odkazom na ust. § 446 Obchodného zákonníka a čl. 3 ods. 4 zmluvy zo dňa 24.2.2009 stal jeho vlastníkom a na strane odporcu 2/ nemohlo dôjsť k vzniku bezdôvodného obohatenia. Za vadu v odvolaní navrhovateľa označila nepodanie odvolania proti výroku, vzťahujúcemu sa voči odporcovi 2/, keď na základe uvedeného sa navrhovateľ podľa nej domáha dvojitého plnenia.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec v medziach a rozsahu oboch podaných odvolaní podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa ani odporcu 2/ nie je dôvodné, pretože súd prvého stupňa vo veci zistil riadne skutkový stav potrebný pre právne posúdenie veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Vo veci vykonal náležité dokazovanie v potrebnom rozsahu, zhodnotením jeho výsledkov v súlade s § 132 OSP dospel k správnym skutkovým zisteniam a na ich základe vyvodil vo veci samej správny právny záver, keď na vec aplikoval zodpovedajúce právne normy, ktoré správne vyložil a svoje dôvody vedúce k danému rozhodnutiu aj náležite vysvetlil v súlade s § 157 ods. 2 OSP. Prihliadnuc na obsah spisového materiálu a z neho vyplývajúci skutkový a právny stav odvolací súd nezistil v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 OSP) a z obsahu spisu nevyplýva, že by svojím konaním (rozhodnutím) odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, nakoľko súd prvého stupňa posúdil relevantné skutočnosti a okolnosti súhrne a taktiež ich podrobne vyhodnotil. Vo svojej argumentácii bol dostatočne presvedčivý, rozhodnutie je prijateľné pre právnickú i laickú verejnosť, rovnako je racionálne, logické a spravodlivé. Argumenty súdu prvého stupňa podporujú príslušný záver o existencii nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia od odporcu 2/. V odvolaniach navrhovateľ ani odporca 2/ neargumentujú skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu a jeho právneho hodnotenia, alebo ktoré by mu neboli bývali známe. Z konania pred súdom prvého stupňa iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd prioritne zaoberal posúdením procesnoprávneho postupu súdu prvého stupňa a skúmal, či z tohto hľadiska nedošlo v konaní k procesnej chybe, ktorú by bolo možné kvalifikovať za vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa právnej teórie tzv. eventuálnym petitom navrhovateľ uplatňuje jeden nárok a až pre prípad, že by mu nebolo vyhovené vzhľadom na nemožnosť plnenie zo strany odporcu, tak navrhuje výrok náhradný. Eventuálnym petitom teda môže odporca žiadať, aby bol odporca zaviazaný na určité plnenie a pre prípad, že nastane určitá situácia, aby poskytol iné plnenie. Navrhovateľ teda navrhuje určitý primárny petit a pre prípad, že tento bude zamietnutý pre jeho nevykonateľnosť (avšak za existencie nároku navrhovateľa), aby súd rozhodol o druhom petite. Dôvodom pre zamietnutie primárneho petitu môže byť nemožnosť plnenia, napr. v konaní o vydanie veci po zistení, že vec neexistuje, sa eventuálnym petitom môže uplatniť náhrada peňažného ekvivalentu veci za preukázania nároku navrhovateľa na jej vydanie proti účastníkovi, ktorý mu ju neprávom zdržiaval. Súd nemôže vyhovieť obom návrhom a nemá možnosť voľby medzi nimi, nakoľko je daná postupnosť požadovaných plnení a len pri nemožnosti plnenia primárneho sa rozhodne o povinnosti poskytnúť náhradné požadované plnenie. Určenie predmetu konania a určenie pasívne legitimovaného subjektu v konaní však v žiadnom prípade nemôžu určiť až výsledky dokazovania, pretože navrhovateľ je za voľbu žaloby a okruhu účastníkov na strane odporcu zodpovedný už v štádiu začatia súdneho konania. Eventuálny petit sa tak nemôže týkať postupnosti povinných na plnenie.

Na základe uvedeného preto nebol správny postup súdu prvého stupňa, ak navrhnutú zmenu petitu v zmysle písomného podania navrhovateľa zo dňa 29.2.2012 uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 3.9.2012 pripustil vzhľadom na nesprávnosť formulácie petitu a neprípustnosť eventuality petitu pokiaľ ide o okruh pasívne legitimovaných subjektov. Z hľadiska procesnoprávneho však nešlo o vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Inou vadou konania v zmysle § 205 ods. 2 písm. b/ OSP je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 221 ods. 1 písm. a/ až g/ OSP nezakladá zmätočnosť rozhodnutia, ale jej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup v občianskom súdnom konaní a ktorá je právne relevantná, len ak mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia.

Znenie petitu sa vyhlásením uznesenia na pojednávaní za prítomnosti oboch procesných strán stalo právoplatným. Vzhľadom na skutočnosť, sa nemohlo jednať o petit eventuálny, správne súd prvého stupňa rozhodol, ak vo výrokovej časti rozhodnutia uložil povinnosť jednému z označených odporcov a voči druhému návrh zamietol, nakoľko jeho povinnosťou podľa § 152 OSP bolo rozhodnúť o celej prejednávanej veci.

Po preskúmaní procesnoprávnej postupnosti prvostupňového konania sa odvolací súd zaoberal posúdením dôvodnosti nároku navrhovateľa k jednotlivým odporcom po stránke hmotnoprávnej. Tu bolo potrebné v prvom rade zaujať postoj k záveru súdu prvého stupňa o tom, že dohoda účastníkov záväzkového vzťahu založeného kúpnu zmluvou zo dňa 24.2.2009 nebola platným právnym úkonom a z uvedeného dôvodu je potrebná aplikácia Občianskeho zákonníka na danú vec.

Ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka vymedzuje pôsobnosť Obchodného zákonníka a vymedzuje tak okruh subjektov, na ktorých vzťahy je potrebná jeho aplikácia. Ust. § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka potom v rámci princípu zmluvnej voľnosti dáva stranám záväzkového vzťahu možnosť tzv. vnútornej voľby práva, ktorej podstatou je v tom, že aj strany, na ktoré sa inak Obchodný zákonník nevzťahuje, sa môžu dohodnúť, že sa ich záväzkové vzťahy budú riadiť Obchodným zákonníkom.

Stranami zmluvného vzťahu založeného kúpnu zmluvou zo dňa 24.2.2009 neboli podnikateľské subjekty a predmetná zmluva sa netýkala ich podnikateľskej činnosti. Uvedená skutočnosť v konaní nebola sporná. Jej článok III ods. 4 stanovuje, že vzťahy medzi zmluvnými stranami, ktoré táto zmluva bližšie neupravuje, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov. Práve uvedené ustanovenie zmluvy bolo potrebné skúmať z hľadiska dodržania zákonných náležitostí pre platný právny úkon.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Náležitosťami vôle sú teda jej sloboda a vážnosť, pokiaľ ide o náležitosti prejavu, týmito sú určitosť a zrozumiteľnosť.

V súvislosti s uvedeným má odvolací súd za to, že v danom prípade bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že predmetná zmluva je zmluvou formulárovou, vypracovaná bola na podklade vzoru všeobecne použiteľného a dopísané do nej boli len náležitosti slúžiace na identifikáciu zmluvných strán, predmetu kúpy a dátum uzavretia zmluvy. Za existencie takýchto skutkových okolností je potom potrebné vyvodiť záver, že u zmluvných strán rozhodne pri uzatváraní zmluvného vzťahu absentovala náležitosť ich vôle spravovať ich vzťah ustanoveniami iného ako primárne na nich ako subjekty nepodnikateľské sa vzťahujúceho hmotného práva. Pokiaľ ide o hľadisko určitosti prejavu, tento právny úkon trpí vadami s následkom jeho neplatnosti, nakoľko v príslušnom článku zmluvy je odkaz na všetky všeobecne záväzné právne predpisy, a teda okrem uvedeného Obchodného zákonníka napr. i na Občiansky zákonník.

Vzhľadom na uvedené pre existenciu nedostatku náležitostí vôle (absencia vážnosti) a náležitostí prejavu (absencia určitosti) odvolací súd má za to, že dané zmluvné dojednanie nie je platným dojednaním podľa ust. § 262 ods. 1 ObZ, a teda na zmluvný vzťah založený zmluvnou zo dňa 24.2.2009 je potrebná aplikácia Občianskeho zákonníka. Všetky ďalšie závery súdu prvého stupňa v nadväznosti na konštatovanú neplatnosť tohto dojednania, sú potom správne a v podrobnostiach na ne odvolací súd poukazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

V konaní pred prvostupňovým súdom navrhovateľ uniesol povinnosť tvrdenia ako i povinnosť unesenia dôkazného bremena o tvrdených skutočnostiach, keď došlo k preukázaniu skutočnosti, že odporca 2/ podľa zmluvy zo dňa 24.2.2009 nenadobudol vlastníctvo k predmetnému vozidlu, keďže išlo o zmluvu neplatnú vzhľadom na skutočnosť, že predávajúci nebol vlastníkom predávanej veci. Ďalej došlo k nespornému zisteniu skutočnosti, že odporkyňa 1/ bola evidovaná len ako držiteľka vozidla, ktorá evidencia po právnej stránke nie je dôvodom vzniku jej vlastníckeho práva k motorovému vozidlu. V konaní bolo taktiež preukázané, že následnú zmluvu zo dňa 16.8.2010 uzatvoril navrhovateľ s odporkyňou 1/, a to vzhľadom na náležitosti vôle tohto dvojstranného právneho úkonu, keď v konaní pred súdom prvého stupňa nebol produkován dôkaz vyvracajúci existenciu vôle navrhovateľa uzatvárať predmetnú kúpnu zmluvu s odporkyňou 1/. Vzhľadom na skutočnosť, že odporkyňa 1/ nebola vlastníčkou vozidla, predmetnou kúpnu zmluvou nemohlo dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva k vozidlu na navrhovateľa a relevantná kúpna zmluva je teda neplatný právny úkon

V zmysle zásad ustanovených v § 457 ods. 1 Občianskeho zákonníka plnenie z neplatného právneho úkonu, ako aj plnenie bez právneho dôvodu, sa považuje za bezdôvodné obohatenie s povinnosťou obohateného vydať ho tomu, na úkor koho k obohateniu došlo. Aktívne legitimovaným subjektom vo veci je navrhovateľ, nakoľko poskytol plnenie. Vo vzťahu k odporkyňi 1/ by dôvodom založenia tohto právneho vzťahu bolo plnenie z neplatnej zmluvy, avšak vzhľadom na dokazovanie preukázanú skutočnosť, že poskytnuté plnenie od navrhovateľa nebolo prijaté odporkyňou 1/, a teda na úkor navrhovateľa sa táto neobohatila, správne súd prvého stupňa rozhodol, ak návrh voči nej vzhľadom na nedostatok pasívnej vecnej legitimácie zamietol. Vo vzťahu k odporcovi 2/ došlo v rámci konania pred súdom prvého stupňa k jednoznačnému preukázaniu skutočnosti, že tento prijal plnenie poskytnuté navrhovateľom, keď v konaní nebola medzi účastníkmi konania sporná jeho výška. Vzhľadom na skutočnosť, že išlo o prijatie plnenia bez právneho dôvodu, keď že odporca 2/ nebol účastníkom právneho vzťahu, na základe ktorého navrhovateľ plnil, správne súd prvého stupňa vyhodnotil návrh navrhovateľa voči odporcovi 2/ za dôvodný, nakoľko došlo k preukázaniu skutočnosti, že odporca 2/ sa na úkor navrhovateľa v žalovanej výške obohatil. Rovnako je správne rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa priznaného príslušenstva s poukazom na odôvodnenie tejto jeho časti, keď navyše táto časť rozhodnutia nebola ani namietaná v žiadnom z podaných odvolaní.

Vzhľadom na odvolacie námietky odporcu 2/ odvolací súd konštatuje, že neobstojí jeho argumentácia o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, ktorý obsahuje všetky zákonné náležitosti a súd prvého stupňa venoval jeho odôvodneniu náležitú pozornosť. Stručne a jasne v ňom opísal priebeh konania, vysvetlil stanoviská a argumentáciu oboch procesných strán, uviedol na vec sa vzťahujúce právne normy a spôsobil ich aplikácie. Svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom zodpovedajúcim ust. § 157 ods. 2 OSP. Úvaha o prípadnej nezákonnosti rozhodnutia je teda vylúčená. Súdnemu nemusí totiž dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú podľa jeho názoru pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (IV. ÚS 115/03). Z tohto aspektu bolo v danej veci plne realizované právo účastníka na spravodlivý proces. Navyše v zmysle ustálenej judikatúry ÚS SR do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnym názorom, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), neznamená ani právo na to, aby bolo súdom rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04) a nepatrí sem ani právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). Odvolací súd má za to, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

S poukazom na vyššie uvedené na základe obsahu spisového materiálu odvolací súd vzhľadom na rozsah podaných odvolaní napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vane správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd nerozhodol o trovách odvolacieho konania so zreteľom na ust. § 224 ods. 4 OSP, podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 OSP, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.